

Variaties in de koperen huwelijksmedailles van 1853

Dit artikel zou oorspronkelijk de titel gekregen hebben: ‘Het herontdekken van een verloren gegane variant’. Echter zijn reeds eerder veel varianten, afwijkingen en dergelijke besproken/beschreven geweest waarover men heden ten dage niet meer spreekt, zodat deze titel eigenlijk de lading niet (meer) zou dekken. Daarnaast geven we nog mee dat de auteur niet de ontdekker is van deze varianten, maar ze enkel op duidelijke manier wil toelichten, met als doel een stevig basis te leggen om zo nieuwe ontdekkingen te doen in deze materie.

Zoals jullie al kunnen vermoeden, zal dit artikel, kort en bondig, de reeds gekende varianten overlopen van de koperen huwelijksmedailles van 1853. Opdat we over hetzelfde stuk zouden spreken, lichten we eerst de medaille toe met een foto en een gedetailleerde beschrijving. Deze medaille werd geslagen ter gelegenheid van het huwelijk van de Hertog van Brabant (de latere koning Leopold II) met Maria-Hendrika, Aartshertogin van Oostenrijk, op 21 en 22 augustus in 1853. Er zijn tevens gouden en zilveren medailles uitgegeven, maar die komen niet aan bod in dit artikel.

Schaal 1,5:1

Vz: Binnen een parelrand, de beeldenaar van Koning Leopold I, het hoofd naar links gekeerd, omringd door het omschrift LEOPOLD PREMIER – ROI DES BELGES; onderaan, het jaartal 1853.

Kz: Binnen een legende, de samengevoegde beeldenaars van de Hertog van Brabant en van de Aartshertogin Maria-Hendrika van Oostenrijk, naar rechts gekeerd, omgeven door het omschrift: L.L.PH.M.V DUC DE BRABANT – M.H.A. DUCHESSE DE BRABANT⁽¹⁾, met daaronder de datum 21 22 AOUT. In de afsnede van de beeldenaar van de Hertog van Brabant, de naam van de kunstenaar: LEOP. WIENER

Ontwerp:	Leopold Wiener	Waarde	Modulus 10 centiem
Jaar	1853	Taal	Frans
Diameter:	32 mm	Gewicht:	20 g
Metaal:	Cu 100 %	Muntrand:	Kartelrand
Slagaantal:	104.150 exemplaren	Referentie:	LA#BHM-2.1

Gezien het stuk op zich al in diverse andere artikels, boeken, websites, etc. is besproken, beperken we ons in dit artikel tot het focussen op het gemakkelijk, eenduidig en vlot ontdekken van deze varianten. Om te beginnen hebben we enkel de voorzijde van de medaille nodig, dit is de kant met de beeldenaar van Leopold I. Van deze zijde hebben we de zone nodig rond het jaartal 1853.

Hieronder volgt de beschrijving van de vier varianten. We starten met de gekende varianten, nl. het jaartal in grote en in kleine cijfers, maar daarbinnen bestaan er nog bijkomende varianten. Zo zijn er drie varianten gekend bij het groter jaartal en één variatie bij het kleiner, waaraan we een logische identificatie zullen toekennen. Op de detailfoto's werden de kenmerken met terugkerende kleuren aangeduid om zo sneller het verschil te kunnen waarnemen. Kleine opmerking: we werken bij de telling van de bolletjes met gehele getallen, waarbij een bolletje dat maar gedeeltelijk onder of boven iets staat, toch volledig wordt meegerekend!

Grote of kleine datum

Groot jaartal

Klein jaartal

Model Groot A

Detailfoto

Foto met hulplijnen

Volgende kenmerken zijn te herkennen:

- 1853 in grote cijfers
- 10 bolletjes boven 1853 (van de rode lijn tot de groene lijn)
- 1 en 8 staan dicht naast elkaar (witte lijnen)
- 16 bolletjes onder de halssnede van de beeldenaar (van de rode lijn tot de blauwe lijn)
- 1^e bolletje start tegen de achterkant van de 1 (onderkant van de rode lijn)
- De 3 staat iets verder van de 5 en komt in lijn met het midden van de parel (oranje lijn)

Model Groot B

Detailfoto

Foto met hulplijnen

Volgende kenmerken zijn te herkennen:

- 1853 in grote cijfers
- 10 bolletjes boven 1853 (van de rode lijn tot de groene lijn)
- 1 en 8 staan op normale afstand van elkaar (witte lijnen)
- 15 bolletjes onder de halssnede van de beeldenaar (van de rode lijn tot de blauwe lijn)
- 1^e bolletje start tegen de voorkant van de 8 (onderkant van de rode lijn)
- De 3 staat iets verder van de 5 en komt in lijn met voorkant van de parel (oranje lijn)

Model Groot C

Detailfoto

Foto met hulplijnen

Volgende kenmerken zijn te herkennen:

- 1853 in grote cijfers
- 9 bolletjes boven 1853 (van de rode lijn tot de groene lijn)
- 1 en 8 staan op normale afstand van elkaar (witte lijnen)
- 15 bolletjes onder de halssnede van de beeldenaar (van de rode lijn tot de blauwe lijn)
- 1^e bolletje start tegen de voorkant van de 8 (onderkant van de rode lijn)
- De 3 staat iets dichterbij de 5 en komt in lijn met achterkant van de parel (oranje lijn)

Model Klein A

Detailfoto

Foto met hulplijnen

Volgende kenmerken zijn te herkennen:

- 1853 in kleine cijfers
- 9 bolletjes boven 1853 (van de rode lijn tot de groene lijn)
- 1 en 8 staan op normale afstand van elkaar (witte lijnen)
- 15 bolletjes onder de halssnede van beeldenaar (van de rode lijn tot de blauwe lijn)
- 1^e bolletje start boven de ronding van de 8 (onderkant van de rode lijn)

Overzichtstabel van de diverse varianten

Type variant	Model Groot A	Model Groot B	Model Groot C	Model Klein A
Type jaartal	Groot	Groot	Groot	Klein
Aantal bollen boven jaartal	10	10	9	9
Afstand tussen 1 en 8 van jaartal	1 en 8 dicht bijeen	Normaal	Normaal	Normaal
Aantal bollen onder halssnede	16	15	15	15
Startpositie van het 1 ^e bolletje	Tegen achterkant I	Tegen voorkant 8	Tegen voorkant 8	Op ronding 8

Met de bovenstaande overzichtstabel sluiten we dit artikel af. We hopen dat deze varianten van de koperen medaille weer wat onder de aandacht van de (varianten)verzamelaars zijn gekomen. Hierbij willen we graag de studie rond deze variaties verderzetten. Heeft u nog ongekende varianten omtrent dit of andere onderwerpen? Dan ontvangen we graag een scherpe foto of scan in hoge resolutie! Deze mag u doorsturen, via mail, naar [Aernout laurens@hotmail.com](mailto:Aernout_laurens@hotmail.com) en help zo mee aan onderzoeken in de Belgische numismatiek.

⁽¹⁾ Afkorting van Léopold Louis Phillippe Marie Victor, Duc de Brabant en Marie Henriette Anne, Duchesse de Brabant.

Bibliografie:

- Catalogus van Belgische Numismatische Uitgiften, Editie 2019, Laurens Aernout
- Munten van België van 1832 tot 1963, Editie 1964, Frans Morin
- Encyclopedie: De Belgische Frank 1832-2002, deel 2: diverse staatsbetaalmiddelen, Didier Vanoverbeek
- Foto's zijn zelfgenomen of komen van www.acsearch.com